

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 2Sžfk/69/2019
Identifikačné číslo spisu: 1018200670
Dátum vydania rozhodnutia: 31. januára 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Juraj Vačok
Funkcia: predsedníčka senátu
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:1018200670.1

ROZSUDOK

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členov senátu prof. JUDr. Juraja Vačoka, PhD. (sudca spravodajca), JUDr. Mariána Trenčana, v právnej veci žalobcov: 1. SPIE Elektrovod, a. s., so sídlom: Prievozská 4C, 824 66 Bratislava, IČO: 36 863 513, 2. fela Management AG, so sídlom: Basadingerstrasse 18, CH-8253 Diessenhofen, Švajčiarsko, registračné č. (Firmennummer): CH-440.3.002.390-4, 3. ASCOM (Schweiz) AG, so sídlom: Belpstrasse 37, 3000 Bern 14, Švajčiarsko, registračné č. (Firmennummer): CFI-035.3.000.058-6, 4. Asseco Central Europe, a. s., so sídlom: Košická 56, 821 08 Bratislava, IČO: 35 760 419, 5. TESLA STROPKOV, akciová spoločnosť, so sídlom: Hviezdoslavova 37/46, 091 12 Stropkov, IČO: 00 474 339, všetci zastúpení: JUDr. Roman Gorej - advokát, so sídlom: Krmanova 14, 040 01 Košice, zapísaný v zozname advokátov vedenom Slovenskou advokátskou komorou pod č. 1373, proti žalovanému: Úrad pre verejné obstarávanie, za účasti Národná diaľničná spoločnosť, a.s., so sídlom: Dúbravská cesta 14, 841 04 Bratislava, IČO: 35 919 001, zastúpená: RUŽIČKA AND PARTNERS s. r. o., so sídlom: Vysoká 2/B, 811 06 Bratislava, IČO: 36 863 360, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 921-133-7000/2008 zo dňa 8. septembra 2008, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave, č. k. 5S/69/2018-725, zo dňa 4. septembra 2018, ECLI:SK:KSBA:2018:1018200670.1 takto

rozhodol:

- I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave, č. k. 5S/69/2018-725, zo dňa 4. septembra 2018, ECLI:SK:KSBA:2018:1018200670.1, v časti priznania nároku na náhradu trov konania Národnej diaľničnej spoločnosti, a.s. voči žalobcom vo výške 100% z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.
- II. Vo zvyšnej časti kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Odôvodnenie

I. Konanie pred orgánmi verejnej správy

Žalobcovia podali listom zo dňa 8. augusta 2008 žalovanému námietky podľa § 138 ods. 2 písm. g) zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v účinnom znení (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“) proti inému úkonu verejného obstarávateľa,

Národnej diaľničnej spoločnosti, a.s. (ďalej len „verejný obstarávateľ“), vo verejnom obstarávaní - Komplexná služba elektronického výberu mýta uverejneného v Úradnom vestníku Európskej únie dňa 27. septembra 2007 pod číslom 2007/S 186-227132 a vo Vestníku verejného obstarávania č. 188 zo dňa 1. októbra 2007 pod číslom 04382-MUS. Vo svojich námietkach namietali porušenie princípu rovnakého zaobchádzania, princípu nediskriminácie a princípu transparentnosti. Námietky boli smerované voči

- akceptovaniu vysvetlenia a údajov zo dňa 16. apríla 2008 uvedených uchádzačom, skupinou dodávateľov San Toll s. r. o., s adresou posledného sídla: European Business Center, Suché mýto 1, 811 03 Bratislava, IČO: 36 685 071 (spoločnosť zanikla 23. novembra 2017), a IBERTAX, a.s., so sídlom: Zámocká 30, 811 01 Bratislava, IČO: 36 717 061 (ďalej aj „ďalší uchádzač“) v liste označenom ako Vysvetlenie súťažnej ponuky,

- nevyžiadaniu vysvetlenia súťažnej ponuky žalobcov v časti týkajúcej sa požiadavky P1.20 súťažných podkladov,

- rozširovaniu znenia požiadavky verejného obstarávateľa na vysvetlenie návrhu ceny adresovanej žalobcom.

Žalovaný rozhodnutím č. 921-133-7000/2008 zo dňa 8. septembra 2008 (ďalej len „rozhodnutie žalovaného“) podané námietky zamietol podľa § 139 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní. Dôvodom bolo, že predmetné námietky vyhodnotil ako neopodstatnené.

II. Konanie o žalobe proti rozhodnutiu žalovaného

Žalobcovia podali voči rozhodnutiu žalovaného žalobu na Krajský súd v Bratislave, v ktorej navrhli zrušiť rozhodnutie žalovaného a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Podľa názoru žalobcov žalovaný vychádzal zo skutkového stavu, ktorý je v rozpore s obsahom spisu, rozhodnutie žalovaného je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, zistenie skutkového stavu žalovaným je nepostačujúce na posúdenie veci, rozhodnutie žalovaného vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a rozhodnutie žalovaného je v rozpore so základnými princípmi zákona o verejnom obstarávaní.

Krajský súd rozsudkom č. 3S/180/2008 zo dňa 4. augusta 2009 (ďalej len „rozsudok správneho súdu č. 1“) podanú žalobu zamietol podľa § 250j ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“). Mal zato, že rozhodnutie a postup žalovaného napádaný žalobcami sú v súlade so zákonom.

Voči predmetnému rozsudku krajského súdu podali žalobcovia odvolanie z dôvodov podľa § 205 ods. 2 písm. b), c), d) a f) OSP. Žalobcovia zastali názor, že Krajský súd v Bratislave neúplne zistil skutkový stav veci, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobcovia zároveň žiadali o preskúmanie, či napádané rozhodnutie netrpí inou vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok buď zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, alebo aby zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v postavení odvolacieho súdu rozsudkom č. k. 2Sžf/3/2009-572 zo dňa 19. decembra 2012 (ďalej len „rozsudok o odvolaní“) potvrdil rozsudok správneho súdu č. 1 podľa § 219 ods. 1 OSP. Konštatoval, že rozsudok správneho súdu č. 1 je súladný so zákonom a preto ho bolo potrebné potvrdiť.

III. Konanie pred Ústavným súdom Slovenskej republiky

Žalobca č. 2 podal na Ústavný súd Slovenskej republiky sťažnosť voči rozsudku o odvolaní. Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom č. k. III. ÚS 469/2014-59 zo dňa 12. mája 2015 rozhodol, že Najvyšší súd Slovenskej republiky porušil základné právo žalobcu č. 2 na súdnu ochranu zaručenú čl. 46 ods. 1 právneho predpisu č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky v účinnom znení (ďalej len „Ústava Slovenskej republiky“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Zároveň zrušil rozsudok o odvolaní a vec vrátil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie. Ústavný súd Slovenskej republiky skonštatoval, že k porušeniu práva na súdnu ochranu prišlo v dôsledku nedostatočného odôvodnenia rozsudku o odvolaní.

IV. Pokračovanie konania o žalobe proti rozhodnutiu žalovaného

Najvyšší súd Slovenskej republiky podané odvolanie žalobcov opäť preskúmal a so zreteľom na závery nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky uznesením č. k. 2Sžf/69/2015, zo dňa 28. marca 2018, ECLI:SK:NSSR:2018:1008201429.1, (ďalej len „uznesenie o odvolaní“) zrušil rozsudok správneho súdu č. 1 a vec vrátil Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 1 písm. f) a h) OSP. Uviedol, že z troch žalobných bodov sa dvomi Krajský súd v Bratislave nezaoberal v rozsahu, ktorý je požadovaný pre garantovanie práva na súdnu ochranu.

Krajský súd v Bratislave v postavení správneho súdu opätovne vec preskúmal a rozsudkom, č. k. 5S/69/2018-725, zo dňa 4. septembra 2018, ECLI:SK:KSBA:2018:1018200670.1, (ďalej len „rozsudok správneho súdu č. 2“) žalobu ako nedôvodnú zamietol podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v účinnom znení (ďalej len „SSP“). Vo svojom rozsudku skonštatoval, že nezistil porušenie princípu rovnakého zaobchádzania, princípu nediskriminácie uchádzačov a princípu transparentnosti, garantovaných v § 9 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní. Okrem iného skonštatoval, že

- opodstatnenosť námietky týkajúcej sa akceptovania vysvetlenia a údajov uvedených ďalším uchádzača verejným obstarávateľom sa nepreukázala,
- verejný obstarávateľ pochybil, pokiaľ si nevyžiadal vysvetlenie súťažnej ponuky žalobcov v časti týkajúcej sa požiadavky P1.20 súťažných podkladov, avšak táto skutočnosť nič nemení na tom, že túto záväznú požiadavku žalobcovia nespĺnili,
- ponuka žalobcov bola vylúčená z užšej súťaže v predmetnom verejnom obstarávaní aj z dôvodu, že vysvetlenie neobvykle nízkej ceny nebolo predložené v súlade s požiadavkami verejného obstarávateľa so zreteľom na § 42 ods. 3 zákona o verejnom obstarávaní. Poukázal na to, že žalovaný rozhodnutím č. 534-84-7000/2008 zo dňa 2. júla 2008 zamietol námietky žalobcov proti vylúčeniu ponuky žalobcov z užšej súťaže v predmetnom verejnom obstarávaní, pričom Krajský súd v Bratislave rozsudkom, č. k. 2S/121/08-250, zo dňa 6. mája 2009, žalobu podanú voči tomuto rozhodnutiu zamietol a Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom, sp. zn. 3Sžf/116/2009, zo dňa 9. októbra 2009 rozsudok Krajského súdu v Bratislave potvrdil. Správny súd zastal názor, že námietka žalobcov týkajúca sa rozširovania znenia požiadavky verejného obstarávateľa na vysvetlenie návrhu ceny adresovanej žalobcom bola už vyriešená v tomto procese, keď Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval, že žalobcovia mali možnosť odpovedať na otázky obstarávateľa smerujúce k vysvetleniu neobvykle nízkej ceny v ponuke, túto možnosť nevyužili, pričom otázky verejného obstarávateľa mu to umožnili. Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozšírenie otázky neznamenalo, že obstarávateľ vylúčil žalobcu zo súťaže z dôvodu absencie vysvetlenia tej časti otázky, ktorá pôvodne obstarávateľom položená nebola.

Správny súd nepriznal nárok na náhradu trov konania žalobcovi a ani žalovanému. Priznal nárok na náhradu trov konania verejnému obstarávateľovi voči neúspešným žalobcom vo výške 100%.

V. Kasačná sťažnosť žalobcu, stanoviská účastníkov

Žalobcovia podali voči rozsudku správneho súdu č. 2 kasačnú sťažnosť zo dňa 20. novembra 2018. Dôvody na podanie kasačnej sťažnosti opreli o § 440 ods. 1 písm. g) SSP. Podľa ich názoru správny súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedli, že správny súd síce aplikoval správnu právnu normu, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne interpretoval. Tiež uviedli, že rozsudok správneho súdu č. 2 sa z kvalitatívneho hľadiska vymyká ústavnoprávnemu rámcu preskúmateľnosti jeho odôvodnenia. Žalobcovia osobitne namietali, že

- ponuka víťazného uchádzača nespĺňala viaceré záväzné požiadavky na predmet zákazky podľa súťažných podmienok, a to najmä vo vzťahu k splneniu požiadaviek P2.10, P2.25, P4.1 a P7.8. Podľa názoru žalobcov, ak verejný obstarávateľ nevyklúčil uchádzača nespĺňajúce záväzné požiadavky na predmet zákazky, diskriminoval tým všetkých ostatných uchádzačov.

Žalobcovia tiež poukázali na to, že ponuka žalobcu vo vzťahu k splneniu požiadavky P1.20 nebola zo strany verejného obstarávateľa hodnotená rovnakými kritériami, ako ponuka víťazného uchádzača, čím tiež prišlo k porušeniu princípu rovnakého zaobchádzania.

K predmetným záverom žalobcovia prišli na základe rozsiahlej analýzy uvedenej v ods. 4 - 19 kasačnej sťažnosti. Namietali, že správny súd nevykonal potrebné dokazovanie na preukázanie tvrdení žalobcov,

- pri posudzovaní nevyžiadania vysvetlenia súťažnej ponuky žalobcov v časti týkajúcej sa požiadavky P1.20 súťažných podkladov správny súd napriek identifikácii nezákonného postupu žalobu zamietol,
- pri posudzovaní rozširovania znenia požiadavky verejného obstarávateľa na vysvetlenie návrhu ceny adresovanej žalobcom správny súd preformuloval podstatu napadnutého úkonu ako námietku proti obsahu súťažných podkladov. Podľa názoru žalobcov úlohou súdu prvej inštancie bolo posúdiť, že doplnený text podstatne mení, precizuje požiadavky verejného obstarávateľa na vysvetlenie cenovej ponuky. Poukázali, na čo sa vzťahovalo rozšírenie otázky a aj to, že bez jej rozšírenia nemohli účinne obhájiť svoju cenu. Žalobcovia uviedli, že majú záujem na tom, aby rozšírenie otázky zo strany verejného obstarávateľa bolo označené za nezákonné, nakoľko v prípade, že tento postup nebol zákonný, tak ani otázka verejného obstarávateľa na vysvetlenie cenovej ponuky nebola položená v súlade so zákonom a tým by absentoval aj dôvod vylúčenia žalobcov zo súťaže,
- správny súd opomenul uskutočniť súdny prieskum v rozsahu uloženom uznesením o odvolaní,
- správny súd neprihliadal v rozpore s § 129 ods. 1 SSP na skutočnosti, ktoré vyšli najavo počas konania,
- správny súd priznal náhradu trov konania verejnemu obstarávateľovi v rozpore s § 169 SSP.

S ohľadom na všetky uvedené skutočnosti v kasačnej sťažnosti žalobcovia navrhli, aby kasačný súd zrušil (v kasačnej sťažnosti je nesprávne uvedený pojem odvolací súd) rozsudok správneho súdu č. 2 a vec vrátil správneho súdu na ďalšie konanie alebo aby zmenil rozsudok správneho súdu č. 2 tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie.

Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti vyjadril podaním zo dňa 11. februára 2018. Navrhol podanú kasačnú sťažnosť odmietnuť podľa § 459 ods. 2 SSP z dôvodu, že podľa jeho názoru žalobcom neprináleží aktívna procesná legitímácia v zmysle § 178 ods. 1 SSP. Tento svoj názor oprel o skutočnosť, že ponuka žalobcov bola verejným obstarávateľom vylúčená, a preto aj v prípade úspechu v tomto spore by žalobcov nebolo možné zaradiť späť do verejného obstarávania. Žalobcovia tak nie sú v súčasnosti v danom konaní ukrátení na svojich právach a právom chránených záujmoch. Žalovaný zároveň uviedol, že pokiaľ by sa kasačný súd nestotožnil s uvedeným právnym názorom, navrhuje podanú kasačnú sťažnosť v súlade s § 461 SSP ako nedôvodnú zamietnuť. Stotožnil sa s právnym posúdením uvedeným v rozsudku správneho súdu č. 2. Vo vzťahu k jednotlivým kasačným námietkam zaujal stanovisko, že

- v časti týkajúcej sa akceptovania vysvetlenia a údajov uvedených ďalším uchádzačom, ďalší uchádzač v predloženej ponuke preukázal splnenie žalobcom spochybňovaných požiadaviek na predmet zákazky,
- v časti nevyžiadania vysvetlenia súťažnej ponuky žalobcov týkajúcej sa požiadavky P1.20 súťažných podkladov, že ani prípadné vysvetlenie poskytnuté žalobcom nebolo spôsobilé ponuku žalobcu doplniť, alebo ju meniť, zároveň dáva do pozornosti závery znaleckého posudku predloženého v súdnom konaní žalovaným, podľa ktorého žalobca v ponuke neplnil záväznú požiadavku P1.20 na predmet zákazky uvedenú v súťažných podkladoch, časti B1 „Opis predmetu zákazky,“ článok 11.1, str. B1-23 a B-24,
- v časti rozširovania znenia požiadavky na vysvetlenie návrhu ceny adresovanej žalobcom tieto už boli predmetom súdneho prieskumu, pričom žalobcovia mali možnosť odpovedať na otázky smerujúce k vysvetlieniu neobvykle nízkej ceny v ponuke. Túto možnosť však nevyužili.

Verejný obstarávateľ sa ku kasačnej sťažnosti vyjadril podaním zo dňa 14. februára 2019. Navrhol kasačnú sťažnosť odmietnuť podľa § 459 písm. e) SSP z dôvodu nevymedzenia dôvodov kasačnej sťažnosti sťažovateľom. Podľa jeho názoru žalobcovia napádajú rozsudok správneho súdu č. 2 z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, avšak neuviedli relevantnú špecifikáciu nesprávneho právneho posúdenia veci. Uvádza, že žalobcovia podali zjavne kasačnú sťažnosť voči nesprávne zisteniu skutkového stavu kasačným súdom, pričom takýto dôvod na podanie kasačnej sťažnosti nie je prípustný. Za predpokladu, že by sa kasačný súd nestotožnil s touto námietkou, verejný obstarávateľ navrhol kasačnú sťažnosť zamietnuť ako nedôvodnú podľa § 461 SSP. Stotožnil sa s právnym posúdením správneho súdu. Zdôraznil okrem iného:

- v časti týkajúcej sa akceptovania vysvetlenia a údajov uvedených ďalším uchádzačom, že nebolo žalobcami preukázané porušenie princípov uvedených v § 9 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní,

- v časti nevyžiadania vysvetlenia súťažnej ponuky žalobcov týkajúcej sa požiadavky P1.20 súťažných podkladov, že aj keby požiadal žalobcov o vysvetlenie, na ktorom mieste ich ponuky sa nachádza splnenie uvedenej technickej požiadavky, žalobcovia by splnenie tejto požiadavky samotným vysvetlením ich ponuky nepreukázali,
- v časti rozširovania znenia požiadavky na vysvetlenie návrhu ceny adresovanej žalobcom, že žalobcovia mali možnosť odpovedať na všetky otázky smerujúce k vysvetleniu neobvykle nízkej ceny v ponuke. Poukázal, že rozšírenie otázky neznamenalo vylúčenie žalobcov z dôvodu absencie vysvetlenia tej časti otázky, ktorá pôvodne predložená nebola,
- v časti týkajúcej sa väd procesného charakteru, že žalobcovia nevymedzili tieto vady v súlade s § 440 SSP. Zároveň uviedol, že žalobcovia opomínajú zhrnutie záverov správneho súdu vo vzťahu k zákonnosti postupu žalovaného a verejného obstarávateľa vo verejnom obstarávaní so zhodnotením, či rozhodnutie žalovaného malo vady, ktoré mohli mať vplyv na výsledok verejného obstarávania.

K priznanej náhrade trov konania rozsudkom správneho súdu č. 2 verejný obstarávateľ uviedol, že § 169 SSP umožňuje správne mu súdu priznať v prípadoch hodných osobitného zreteľa aj ďalšiemu účastníkovi náhradu trov konania.

VI. Právne posúdenie veci kasačným súdom

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v postavení kasačného súdu (ďalej len „kasačný súd“) preskúmal rozsudok správneho súdu č. 2 v rozsahu podanej kasačnej sťažnosti. Jeho právomoc a príslušnosť pre toto konanie a rozhodnutie je daná v § 101e ods. 2 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a zmene a doplnení niektorých zákonov v účinnom znení a § 11 písm. h) SSP.

Kasačný súd s ohľadom na § 455 SSP nepovažoval za potrebné nariadiť vo veci pojednávanie a rozhodol o kasačnej sťažnosti bez jeho nariadenia. Rozsudok bol vyhlásený verejne po oznámení dňa vyhlásenia v súlade s § 137 ods. 4 SSP.

So zreteľom na § 439 ods. 1, § 442 ods. 1, § 443 ods. 1 SSP kasačný súd skonštatoval, že podaná kasačná sťažnosť smeruje proti rozsudku, voči ktorému je prípustná, bola podaná oprávnenou osobou a včas. Súdny poplatok za podanú kasačnú sťažnosť žalobcovia neboli povinní uhradiť v súlade s poznámkou k položke 10 uvedenej v prílohe zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v účinnom znení, nakoľko na základe podaného odvolania bol už raz rozsudok správneho súdu (rozsudok správneho súdu č. 1) zrušený Najvyšším súdom Slovenskej republiky. V súlade s uvedenou poznámkou sa v takýchto prípadoch poplatok za podanie kasačnej sťažnosti neplatí.

Kasačný súd následne preskúmal napadnutý rozsudok správneho súdu č. 2, kasačnú sťažnosť a vyjadrenie ku kasačnej sťažnosti. V kasačnej sťažnosti identifikoval tri nosné námietky voči rozsudku správneho súdu č. 2. Uvedené posúdil a prišiel k záverom, ktoré deklaroval vo výroku svojho rozsudku. Bližšie tieto závery odôvodňuje v nasledovnom texte.

VI.I. Vybrané ustanovenia, z ktorých kasačný súd vychádzal

Podľa § 9 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní pri zadávaní zákaziek sa musí uplatňovať princíp rovnakého zaobchádzania, princíp nediskriminácie uchádzačov alebo záujemcov, princíp transparentnosti a princíp hospodárnosti a efektívnosti.

Podľa § 138 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní uchádzač, záujemca, účastník alebo osoba, ktorá sa domnieva, že jej práva alebo právom chránené záujmy boli alebo mohli byť dotknuté postupom kontrolovaného ... môže pred uzavretím zmluvy alebo rámcovej dohody podať námietky

Podľa § 139 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní ak úrad v konaní o námietkach zistí, že postupom kontrolovaného bol porušený tento zákon a porušenie mohlo mať zásadný vplyv na výsledok verejného obstarávania, rozhodnutím a) nariadi zrušiť použitý postup zadávania zákazky alebo súťaže návrhov, b)...

Podľa § 139 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní ak Úrad pre verejné obstarávanie v konaní o námietkach nezistí také porušenie tohto zákona, ktoré by mohlo mať zásadný vplyv na výsledok verejného obstarávania ..., námietky zamietne.

Podľa § 169 SSP ďalší účastník, osoba zúčastnená na konaní ... majú voči účastníkovi konania, ktorý nebol v konaní úspešný, právo na náhradu iba tých trov, ktoré im vznikli v súvislosti s plnením

povinnosti, ktorú im správny súd uložil. Z dôvodov hodných osobitného zreteľa im môže správny súd na návrh priznať právo na náhradu ďalších trov konania.

VI.II. Posúdenie námietok týkajúcich sa akceptácie vysvetlenia úspešného uchádzača

V súlade s rozsudkom správneho súdu č. 2 kasačný súd poukazuje na to, že verejný obstarávateľ listami zo dňa 9. apríla 2008 vyzval všetkých uchádzačov na vysvetlenie ich ponuky. V zmysle § 42 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní je pri žiadostiach o vysvetlenie zasielaných jednotlivým uchádzačom potrebné vychádzať z konkrétnych ponúk.

Posúdenie jednotlivých vysvetlení je v kompetencii verejného obstarávateľa tak, aby vybral najvhodnejšieho uchádzača v súlade so súťažnými podkladmi. Samotné vyhodnocovanie ponúk nie je právnym posúdením. Skúma sa tu splnenie požiadaviek zadefinovaných verejným obstarávateľom. Túto skutočnosť konštatuje správny súd, ktorý v ods. 68 rozsudku správneho súdu č. 2 uvádza, že vyhodnocovanie ponúk v rámci verejného obstarávania je komplexný proces zahŕňajúci vyhodnotenie ponuky a vysvetlenia, ktorý je v medziach vyhlásených súťažných podkladov výsledkom voľnej úvahy.

Kasačný súd k uvedenému dodáva, že do právomoci správneho súdnictva patrí kontrola zákonnosti foriem činnosti orgánov verejnej správy. Správny súd nie je oprávnený posudzovať vlastnú úvahu tak verejného obstarávateľa pri vyhodnocovaní ponúk, ako aj žalovaného pri hodnotení týchto úvah v jeho rozsudku.

V zmysle § 245 ods. 2 OSP a § 27 ods. 3 SSP správny súd neposudzuje účelnosť, hospodárnosť a vhodnosť rozhodnutia žalovaného čo do merita. Takéto posudzovanie patrí výlučne odbornej komisii, ktorá navyše pri vyhodnocovaní ponúk disponuje špecifickými znalosťami potrebnými na výber najvhodnejšej ponuky.

Zo súdneho a administratívneho spisu je zrejmé, že žalobcovia prišli v porovnaní s verejným obstarávateľom a žalovaným k iným vecným záverom. Hodnotením týchto záverov by však správny súd a rovnako aj kasačný súd prekročili svoju právomoc spočívajúcu v kontrole zákonnosti. Pri vyhodnocovaní ponúk na tak rozsiahlu zákazku treba k ponuke každého jedného uchádzača pristupovať osobitne a brať na zreteľ špecifiká ponúkaného riešenia.

Tvrdenie, že víťazný uchádzač nespĺnil súťažné podmienky vychádza z vlastného posúdenia dostupných súťažných podkladov žalobcami. Toto tvrdenie je však v rozpore s názorom verejného obstarávateľa a žalovaného, ktorý tie isté podklady vyhodnotili opačným spôsobom. Vyhodnocovanie ponúk je v právomoci komisie, na ktorej členov sú kladené prísne odbornostné a osobnostné nároky uvedené v § 40 zákona o verejnom obstarávaní. Takáto komisia bola zriadená aj verejným obstarávateľom na vyhodnotenie jednotlivých ponúk.

Z písomných podkladov kasačný súd nezistil, že by žalobcovia namietali v danom konaní jednotlivých členov komisie. Žalobcovia namietali len výsledok ich posúdenia tvrdiac, že je diskriminačný a v rozpore s princípom rovnakého zaobchádzania. Výsledok tohto posúdenia je však vecou správnej úvahy komisie. Za predpokladu, že by správne súdy preskúmavali výsledky takýchto komisií do merita bez spochybnenia erudície alebo osobnostných požiadaviek na jednotlivých členov, takáto súdna činnosť by bola úplne v rozpore s účelom verejného obstarávania a súdnej kontroly v rámci správneho súdnictva.

V rozmedzí zákonom stanovených rámcov právnym poriadkom kasačný súd zhodne so správnym súdom v rozsahu namietanom žalobcami a právomoci stanovenej správnym súdom nezistil porušenia právnych noriem, ktoré by zakladali zásah do základných princípov verejného obstarávania uvedených v § 9 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní. To, že komisia považovala konkrétnu ponuku za lepšiu a vhodnejšiu nemožno vnímať bez ďalšieho za porušenie princípu rovnakého zaobchádzania, princípu nediskriminácie a princípu transparentnosti. Navyše ani žalobcovia jasne neidentifikovali v kasačnej sťažnosti, v čom verejný obstarávateľ a správny súd nesprávne právne posúdil vec vo vzťahu k porušeniu predmetných zásad. Samotné vyhodnotenie splnenia ponúk v rozpore s očakávaním a hodnotením iného účastníka súťaže nemožno považovať za správanie zasahujúce do daných princípov. Kasačný súd k nevykonaniu dokazovania navrhovaného žalobcami správnym súdom uvádza v súlade s vyššie povedaným, že do právomoci správneho súdnictva patrí kontrola verejnej správy. Správne súdy nie sú orgánmi verejnej správy. Pokiaľ by správny súd vykonal dokazovanie v navrhovanom rozsahu, prebral by na seba rolu orgánu verejnej správy. Postupoval by tak v rozpore s druhou vetou § 119 SSP,

podľa ktorej správny súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia.

Do právomoci správneho súdu nepatrí vykonávať dokazovanie na objasnenie predmetu sporu v administratívnom konaní, ale kontrola zákonnosti tohto dokazovania. Uvedené potvrdzuje aj skutočnosť, že dôvodom na zrušenie rozhodnutia orgánu verejnej správy podľa § 191 ods. 1 písm. e) SSP je nedostačujúce zistenie skutkového stavu na riadne posúdenie veci.

Pri posudzovaní kasačný súd dáva za pravdu aj obrane verejného obstarávateľa, že kasačný dôvod na podanie tejto námietky nebol jasne vymedzený. Žalobcovia v podanej kasačnej sťažnosti uviedli v ods. 4 - 22 mnoho skutkových okolností. V argumentácii žalobcov však absentovalo prepojenie týchto skutočností na dôvod podania kasačnej sťažnosti uvedený žalobcami v ods. 3, a to nesprávne právne posúdenie veci. Z obsahu tejto časti kasačnej sťažnosti sa skôr javí, že žalobcovia namietajú vyhodnotenie skutkových okolností. To však nie je dôvodom na podanie kasačnej sťažnosti podľa § 440 ods. 1 SSP.

So zreteľom na všetky uvedené skutočnosti kasačný súd vyhodnotil podanú námietku ako neopodstatnenú.

VI.III. Posúdenie námietky týkajúcej sa nevyžiadania vysvetlenia súťažnej ponuky žalobcov v časti týkajúcej sa požiadavky P.1.20 súťažných podkladov

Kasačný súd je so zreteľom na princíp právnej istoty viazaný právnym posúdením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky týkajúcim sa nevyžiadania si vysvetlenia uvedeným v časti XII uznesenia o odvolaní. Závery tohto posúdenia preberá aj správny súd, ktorý ich konštatuje v ods. 87 rozsudku správneho súdu č. 2. S ohľadom na tieto závery je potrebné konštatovať, že verejný obstarávateľ nepožiadanim žalobcov o vysvetlenie ich ponuky podľa § 42 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní v časti týkajúcej sa požiadavky P.1.20 súťažných podkladov porušil princíp rovnakého zaobchádzania ako aj princíp transparentnosti. Napriek uvedenému porušeniu zo strany verejného obstarávateľa kasačný súd dáva do pozornosti, že umožnenie podania vysvetlenia by nemalo vplyv na výsledok verejného obstarávania.

Kasačný súd zo spisového materiálu zistil, že verejný obstarávateľ listom zo dňa 29. apríla 2008 oznámil žalobcom, že vylučuje ich ponuku z verejného obstarávania. Žalobcovia podali voči vylúčeniu verejnému obstarávateľovi žiadosť o nápravu zo dňa 7. mája 2008. Verejný obstarávateľ listom zo dňa 16. mája 2008 v súlade s § 136 ods. 6 písm. b) zákona o verejnom obstarávaní žalobcom oznámil, že ich žiadosť o nápravu zamietla. Žalobcovia následne podali proti vylúčeniu ich ponuky z verejného obstarávania námietky zo dňa 22. mája 2008 podľa § 138 ods. 1 písm. e) zákona o verejnom obstarávaní. O námietkach rozhodol žalovaný rozhodnutím č. 534-84-7000/2008 zo dňa 2. júla 2008 tak, že ich zamietol.

Z časového sledu jednotlivých úkonov vyplýva, že podkladom pre rozhodnutie žalovaného súvisiaceho s predmetom tohto súdneho prieskumu boli námietky žalobcami podané žalovanému (pozri k tomu ods. 1 tohto rozsudku) až po vydaní rozhodnutia žalovaného o námietkach voči vylúčeniu ponuky žalobcov z verejného obstarávania. Žalobcovia teda námietky podali v čase, kedy s konečnou platnosťou bolo rozhodnuté o tom, že žalobcovia už účastníkmi užšej súťaže nie sú. Túto skutočnosť považuje kasačný súd za kľúčovú pri posúdení kasačnej námietky žalobcov týkajúcej sa nevyžiadania vysvetlenia súťažnej ponuky v časti požiadavky P.1.20 súťažných podkladov.

Žalovaný zamietol námietky žalobcov podľa § 139 ods. 2 a 4 zákona o verejnom obstarávaní. Z dikcie týchto ustanovenia je zrejmé, že na vyhovie námietkam nestačí len porušenie právnej povinnosti zo strany verejného obstarávateľa, ale toto porušenie musí mať aj zásadný vplyv výsledok verejného obstarávania. Z dôvodu vylúčenia ponuky žalobcov z užšej súťaže a aprobovaní tohto úkonu žalovaným v inom konaní pred podaním námietok žalobcami súvisiacich s predmetom tohto súdneho prieskumu, samotná konštatácia porušenia verejného obstarávateľa by nemala vplyv na právne postavenie žalobcov vo verejnom obstarávaní. Vyhovie námietkam v tomto konaní by totiž už nemohlo zvrátiť vylúčenie ponuky žalobcov z verejného obstarávania. Toto vylúčenie v inom predošlom konaní odobril žalovaný svojím rozhodnutím zo dňa 2. júla 2008 uvedeným v ods. 30 tohto rozsudku. Výsledok konania o námietkach žalobcov podaných 8. augusta 2008 nemôže zasiahnuť do rozhodnutia z 2. júla 2008 týkajúceho sa vylúčenia zo súťaže. Toto rozhodnutie bolo možné napadnúť inými prostriedkami nápravy, čo v konečnom dôsledku žalobcovia aj urobili.

Správny súd preto správne posúdil, že napriek porušeniu princípu rovnakého zaobchádzania a princípu transparentnosti, ustanovených v § 9 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní, spočívajúcom v nepožiadaní žalobcov o vysvetlenie, žalovaný nemohol námietkam vyhovieť. Pre vyhovenie námietkam nebola splnená podmienka ustanovená v § 139 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní, ktorou je, že porušenie mohlo mať zásadný vplyv na výsledok verejného obstarávania. S ohľadom na už predošlé vylúčenie ponuky žalobcov z verejného obstarávania by vyhovenie ich námietkam nemalo žiaden vplyv na toto verejné obstarávanie.

Pri posudzovaní tejto námietky kasačný súd dáva rovnako za pravdu obrane verejného obstarávateľa, že kasačný dôvod na podanie tejto námietky nebol jasne vymedzený. Žalobcovia v ods. 23 - 24 poukázali len na predošlé súdne závery, ktoré zakončili rečníckou otázkou. V ods. 28 písm. c) kasačnej sťažnosti žalobcovia len zduplovali niektoré skutočnosti. S ohľadom na povinnosť posúdenia podania podľa obsahu uvedeného v § 55 ods. 3 SSP a podklady na rozhodnutie, kasačný súd v intenciách napádaného podanú námietku posúdil.

So zreteľom na všetky uvedené skutočnosti kasačný súd vyhodnotil podanú námietku ako neopodstatnenú.

VI.IV. Posúdenie námietky týkajúcej sa rozširovaniu znenia požiadavky na vysvetlenie ceny adresovanej žalobcom

Kasačný súd po oboznámení sa s námietkou žalobcov zo dňa 22. mája 2008 podanou voči ich vylúčeniu z verejného obstarávania zistil, že žalobcovia v nej okrem iného napádajú rozpor v znení otázky položenej verejným obstarávateľom v dokumente zo dňa 9. apríla 2008 (žiadosť o vysvetlenie) s textáciou, ktorú uvádza verejný obstarávateľ v dokumente zo dňa 16. mája 2008 (oznámenie o zamietnutí žiadosti o nápravu). Na stranách 23 a 24 podanej námietky žalobcov zo dňa 22. mája 2008 sa okrem iného nachádza:

V ods. 2, na str. 2 „Žiadosti o vysvetlenie ponuky“ z 09.04.2008 Obstarávateľ svoju požiadavku o vysvetlenie ponuky napísal nasledovne, cit:

Podľa § 42 ods. 3 ZVO Vás žiadame o vysvetlenie neobvykle nízkej ponukovej ceny Vašej ponuky a to najmä s ohľadom na skutočnosť, že Vami ponúkaná hodnota Efektívnosti výberu mýta E=0,9980 výrazne prekračuje hodnoty Efektívnosti výberu mýta bežne dosahované v okolitých stredo európskych krajinách.

...

Na strane 5 Oznámenia o zamietnutí žiadosti o nápravu zo dňa 16.05.2008 Obstarávateľ cituje svoju požiadavku o vysvetlenie ponuky nasledovne, cit.:

Podľa § 42 ods. 3 Zákona Vás žiadame o vysvetlenie neobvykle nízkej ponukovej ceny Vašej ponuky a to najmä s ohľadom na skutočnosť, že Vami ponúkaná hodnota Efektívnosti výberu mýta E=0,9980 výrazne prekračuje hodnoty Efektívnosti výberu mýta bežne dosahovaného v okolitých stredo európskych krajinách. Vzhľadom k tomu zaručujete, že iba 0,2 percent všetkých povinných Platiteľov mýta v príslušnom sledovanom období nebude plniť svoju mýtnu povinnosť, a to ani priamo ani nepriamo prostredníctvom vynučovania a/alebo prostredníctvom doplatku.

· Potvrďte prosím, že v príslušnom sledovanom období 0,2 percent všetkých povinných Platiteľov mýta nebude plniť ich Mýtnu povinnosť; ani priamo použitím Palubnej jednotky, ani nepriamo prostredníctvom Služby vynučovania a/alebo prostredníctvom Doplatku mýta, čo obnáša 0,2 percent takzvanej „residuálnej čiastky neplatičov“.

· Znárodnite prosím súvislosť medzi Vami navrhnutou cenou za čiastkové služby Výber mýta, Predpis mýta a Služby vynučovania v súvislosti s Vami navrhnutou Efektívnosťou výberu mýta E=0,9980.“

Citovaný text označený hrubým čiernym zvýraznením sa v pôvodnej Žiadosti o vysvetlenie ponuky z 09.04.2008 nenachádza, takáto požiadavka nebola vo vzťahu k Uchádzačovi a k vysvetleniu neobvykle nízkej ceny nikdy vznesená a preto sa k nej Uchádzač nemohol vo svojej odpovedi (vysvetlení) vyjadriť.

Na základe podanej námietky uvedené skutočnosti žalovaný posudzoval v rozhodnutí zo dňa 2. júla 2008 týkajúceho sa vylúčenia žalobcov zo súťaže. Dokazuje to aj strana 8 odôvodnenia tohto rozhodnutia, kde je toto namietané porušenie uvedené.

Porovnaním týchto skutočností so znením tretej námietky podanej žalobcami v konaní tvoriacom základ predmetu tohto prieskumu - rozširovanie znenia požiadavky verejného obstarávateľa na

vysvetlenie návrhu ceny adresovanej žalobcom (strany 5 - 6 podaných námietok zo dňa 8. augusta 2008, je zrejmé, že žalobcovia namietajú identické porušenia s porušením popísaným v ods. 36 tohto odôvodnenia.

Správny súd zákonným spôsobom vyhodnotil skutočnosť, že pri posudzovanej námietke je potrebné vychádzať z rozhodnutia žalovaného o námietke voči vylúčeniu žalobcov z verejného obstarávania zo dňa 2. júla 2008. Predmetné rozhodnutie, tak ako uvádza aj správny súd, bolo podrobené súdному prieskumu, pričom v rámci súdneho prieskumu rozhodoval Krajský súd v Bratislave, Najvyšší súd Slovenskej republiky ako aj Ústavný súd Slovenskej republiky. Tieto súdy sa stotožnili so závermi rozhodnutia žalovaného zo dňa 2. júla 2008.

Kasačný súd sa rovnako cíti byť viazaný závermi rozhodnutia z 2. júla 2008, ktoré predchádzalo aktom posudzovaným v tomto konaní a je konečné. Princíp právnej istoty bráni opätovnému posúdeniu tejto námietky žalobcov. Navyše kasačný súd aj pri tejto námietke poukazuje na ods. 31 - 33 tohto odôvodnenia, v súlade s ktorým aj v prípade zistenia porušenia zo strany verejného obstarávateľa by nemohol námietke vyhovieť v zmysle § 140 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní, nakoľko z dôvodu vylúčenia žalobcov z verejného obstarávania by konštatácia tohto porušenia nemala žiaden vplyv na výsledok verejného obstarávania.

Pri posudzovaní tejto námietky kasačný súd dáva tiež za pravdu obrane verejného obstarávateľa, že kasačný dôvod na podanie tejto námietky nebol jasne vymedzený. S ohľadom na text kasačnej sťažnosti bolo pre kasačný súd náročné vyabstrahovať z odsekov vzťahujúcich sa k tejto námietke (ods. 25 - 27), v čom konkrétne vidia žalobcovia nesprávne právne posúdenie veci. S ohľadom na povinnosť posúdenia podania podľa obsahu uvedeného v § 55 ods. 3 SSP a spisový materiál, kasačný súd v intenciách napádaného podanú námietku posúdil.

So zreteľom na všetky uvedené skutočnosti kasačný súd vyhodnotil podanú námietku ako neopodstatnenú.

VI.V. Posúdenie námietky týkajúcej sa opomenutia uskutočniť súdny prieskum v rozsahu uloženom uznesením o odvolaní

Žalobcovia túto námietku uviedli veľmi stručne v ods. 28 písm. a) kasačnej sťažnosti. V tejto námietke len stroho konštatovali, že správny súd opomenul uskutočniť súdny prieskum v rozsahu uloženom Najvyšším súdom Slovenskej republiky v uznesení o odvolaní, a teda vyhodnotiť zistené nedostatky aj v ich vzájomnej súvislosti a vyhodnotiť ich synergické pôsobenie na kvalitu verejného obstarávania.

Kasačný súd k tejto námietke uvádza, že v zmysle § 440 ods. 2 SSP boli žalobcovia v kasačnej sťažnosti povinní dôvod kasačnej sťažnosti vymedziť tak, že mali uviesť právne posúdenie veci pokladajúce za nesprávne. Zároveň mali uviesť, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Z textácie uvedenej námietky v ods. 28 písm. a) kasačnej sťažnosti však nevyplýva, v čom sa podľa názoru žalobcov správny súd neriadil uznesením o odvolaní. Je tam len jedno strohé konštatovanie, ktoré však nepoukazuje na žiadnu konkrétnu vadu správneho súdu vo vzťahu k posúdeniu. Kasačný súd poukazuje na skutočnosť, že správny súd vo svojom rozsudku tvoriacom predmet prieskumu detailne odôvodňuje svoje závery na stranách 11 - 30. Z tohto dôvodu je pre kasačný súd podaná námietka nejasná a z dôvodu absencie čo i len jedného namietaného konkrétneho porušenia správnym súdom pri prieskume úplne nepreskúmateľná.

Predmetná námietka je zmätočná aj v kontexte zvyšku kasačnej sťažnosti. Žalobcovia všetky námietky uvedené v ods. 28 uvádzajú pod spoločným nadpisom Vady procesného charakteru. V ods. 3 kasačnej sťažnosti však ako jediný dôvod podania kasačnej sťažnosti vymedzujú nesprávne právne posúdenie veci. Kasačný súd uvádza, že mu teda nie je zrejmé, ako uvedené spolu súvisí. V zmysle § 453 ods. 2 časti prvej vety pred bodkočiarkou je kasačný súd viazaný sťažnostnými bodmi. Nie je oprávnený za žalobcov kasačnú sťažnosť v prípade jej nejasnosti dotvárať. Takáto činnosť zo strany kasačného súdu by bolo popretím princípu rovnosti účastníkov konania ustanoveným v § 5 ods. 9 prvej vete SSP.

So zreteľom na všetky uvedené skutočnosti kasačný súd vyhodnotil podanú námietku ako neopodstatnenú.

VI.VI. Posúdenie námietky týkajúcej sa neprihliadnutia správneho súdu na skutočnosti, ktoré vyšli najavo počas konania

Kasačný súd túto námietku považuje za nepreskúmateľnú z rovnakých dôvodov, ako pri predchádzajúcej námietke. Žalobcovia túto námietku uviedli v ods. 28 písm. b) tak, že správny súd v časti prvého a druhého napádaného úkonu postupoval v rozpore s ust. § 129 ods. 1 SSP, keď odmietol prihliadať na všetko, čo v konaní vyšlo najavo, najmä z pohľadu podaní žalobcu „Stanovisko k listinnému dôkazu“ zo dňa 22.06.2009 a prednesu žalobcu na poslednom pojednávaní.

Vo vzťahu k uvedenému textu kasačný súd poukazuje na skutočnosť, že predmetná námietka je príliš všeobecná bez konkrétnejšieho zdôvodnenia. Je teda uvedená v rozpore s § 440 ods. 2 SSP. Kasačný súd nemá možnosť si domýšľať a dotvárať kasačnú sťažnosť namiesto žalobcov.

Nad rámec uvedeného správny súd poukazuje na § 134 ods. 1 SSP v spojení s § 119 SSP. V zmysle týchto ustanovení je správny súd viazaný rozsahom a dôvodmi žaloby a vychádza zo skutkového stavu zisteného v danom konaní žalovaným. Paragraf 6 ods. 1 SSP pritom neumožňuje správne súdu vykonávať rozsiahle dokazovanie, nakoľko podľa tohto ustanovenia do právomoci správneho súdu patrí výlučne kontrola zákonnosti rozhodnutia žalovaného. Správny súd preto nemôže preberať rolu orgánu verejnej správy. Do právomoci správnych súdov v súlade s uvedeným ustanovením nepatrí výkon verejnej správy, ale kontrola zákonnosti takéhoto výkonu.

Kasačný súd pri tejto námietke tiež konštatuje jej zmätočnosť z dôvodov uvedených v ods. 46 tohto rozsudku.

So zreteľom na všetky uvedené skutočnosti kasačný súd vyhodnotil podanú námietku ako neopodstatnenú.

VI.VII. Posúdenie námietky týkajúcej sa priznania trov konania verejnému obstarávateľovi

Z výroku a ods. 102 odôvodnenia rozsudku správneho súdu č. 2 vyplýva, že verejnému obstarávateľovi bola priznaná náhrada trov konania voči žalobcom podľa § 169 SSP. Toto ustanovenie však v sebe zahŕňa dve právne normy korešpondujúce z jeho prvou a druhou vetou. Správny súd však vo svojom rozsudku neuvádza podľa akej vety je nárok na náhradu trov konania priznaný. Z tohto dôvodu kasačný súd považuje rozsudok správneho súdu č. 2 v časti priznania náhrady trov konania verejného obstarávateľa voči žalobcovi za nepreskúmateľný.

Verejný obstarávateľ v ods. 50 vyjadrenia ku kasačnej sťažnosti správne uvádza, že k aplikácii § 169 SSP správny súd pristupuje na základe vlastného posúdenia. Z tohto dôvodu je však potrebné, aby toto posúdenie bolo náležite odôvodnené.

Kasačný súd si uvedomuje, že trovy konania nie sú nosným predmetom prieskumu. Sú však neoddeliteľnou súčasťou a vznikajú každému subjektu zúčastnenému na konaní. Ich výška pritom nemusí byť malá. Rozhodovaním o nároku na ich náhradu sa preto tiež výrazným spôsobom môže vstupovať do práv a povinností jednotlivých účastníkov súdnych konaní. Z tohto dôvodu je potrebné, aby sa správne súdy svedomite zaoberali aj časťou výroku týkajúcou sa náhrady trov konania a dostatočne ju odôvodnili.

Osobitne možnosti náhrady trov konania sú viazané na viaceré podmienky spojené napríklad s dôvodmi hodnými osobitného zreteľa. Tieto podmienky treba dostatočným spôsobom vyhodnotiť. V kontexte tejto veci kasačný súd dáva do pozornosti aj ods. 29 tohto rozsudku, ktorého závery bude potrebné aj vo vzťahu k právu na náhradu trov konania verejného obstarávateľa posúdiť.

So zreteľom na všetky uvedené skutočnosti kasačný súd vyhodnotil podanú námietku žalobcov za dôvodnú.

VI.VIII. Posúdenie obrany žalovaného týkajúcej sa nedostatočnej pasívnej legitimácie žalobcov

Paragraf 138 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní taxatívnym spôsobom stanovuje, aké subjekty sú oprávnené podať námietky. Medzi tieto osoby patrí uchádzač, účastník a osoba, ktorá sa domnieva, že jej práva alebo právom chránené záujmy mohli byť dotknuté postupom verejného obstarávateľa.

Z predmetného ustanovenia je zrejmé, že právo na podanie námietok nie je viazané výlučne na účasť v súťaži. Okruh osôb oprávnených podať námietky je podstatne širší a ani žalovaný vo svojom rozhodnutí o námietkach toto právo žalobcov nespochybnil.

Za predpokladu, že žalobcovia boli oprávnení podať námietky (čo nepochybne boli), majú právo na to, aby o týchto námietkach bolo rozhodnuté v súlade s právnymi predpismi. Žalovaný v námietkovom konaní pritom rozhoduje v postavení orgánu verejnej správy.

S ohľadom na uvedené skutočnosti nie je dôvod odoprieť právo na súdnu ochranu prostredníctvom správneho súdnictva garantovaného článkom 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky aj osobám, ktoré v čase podávania námietok nie sú účastníkmi súťaže v rámci verejného obstarávania. Žalobcovia aj napriek tomu, že v čase podávania svojich námietok už boli verejným obstarávateľom vylúčení zo súťaže, mali právo predmetné námietky podať a rovnako právo, aby žalobca o týchto námietkach rozhodol zákonným spôsobom.

Z uvedených dôvodov rozhodnutie žalovaného sa dotýka práv a povinností žalobcov. Pokiaľ právna úprava pripúšťa osobe podať návrh, o ktorom orgán verejnej správy je povinný rozhodnúť, bude podávateľ tohto návrhu nepochybne dotknutý na svojich právach a povinnostiach. Z tohto dôvodu kasačný súd obranu žalovaného, že žalobcovia neboli legitimovaní na podanie správnej žaloby, nakoľko nemohli byť rozhodnutím žalovaného ukrátení na svojich právach a povinnostiach, považuje za neopodstatnenú.

VI.IX. Záverečné zhodnotenie a odôvodnenie rozsudku v časti trov

Kasačný súd sa z popísaných dôvodov nestotožnil s meritórnymi námietkami žalobcov voči v rozsudku správneho súdu č. 2, uvedenými v kasačnej sťažnosti. Podanú kasačnú sťažnosť považuje v tejto časti za nedôvodnú, a preto podľa § 461 SSP rozhodol spôsobom, ktorý je uvedený vo výroku tohto rozsudku. Stotožnil sa však s námietkou žalobcov v časti rozhodnutia o nároku na náhradu trov konania verejnemu obstarávateľovi. V tejto časti kasačný súd vyhodnotil kasačnú sťažnosť za dôvodnú, a preto rozhodol podľa § 462 ods. 1 SSP spôsobom, ktorý je uvedený vo výroku tohto rozsudku.

O trovách kasačného konania kasačný súd nerozhodoval, nakoľko v súlade s § 467 ods. 3 bude povinnosťou správneho súdu v ďalšom konaní rozhodnúť aj o trovách kasačného konania.

Toto rozhodnutie prijal kasačný súd jednomyseľne.

P o u č e n i e :

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.